

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI „VIAȚA TRĂITĂ ÎN EVLAVIE“

CAPITOLUL 3

Bătrâni și diaconi

Versetul 1: „Adevărat este cuvântul acesta: ‚Dacă cineva dorește să facă lucrarea de supraveghere, bun lucru dorește.‘“

Apostolul a scris în capitolul 2 despre rugăciune și despre comportarea față de toți oamenii, precum și despre comportarea care se cuvine bărbaților și femeilor, și chiar și în căsnicie. Acum se preocupă cu ordinea între credincioșii care constituie Casa lui Dumnezeu. Cerințele enumerate în acest capitol cu privire la episcopi și slujitori (sau diaconi) conduc la fraza cheie a acestei epistole, versetul 15.

Cuvintele introductive »adevărat este cuvântul acesta«, îl întâlnim, așa cum am remarcat deja la capitolul 1 versetul 15, de trei ori în această epistolă, și în afară de aceasta câte o singură dată în 2 Timotei (cap. 2.1) și epistola către Tit (cap. 3.8). Unii traducători și comentatori vor să lege aceste cuvinte cu sfârșitul secțiunii anterioare. Și în capitolul 3 versetul 9 și în celelalte două epistole, ele subliniază, pe de o parte, cele spuse anterior și se leagă, pe de altă parte, cu ce urmează după ele. Aici însă ele se pot referi numai la una din cele două variante și de aceea în cele mai multe traduceri stau la începutul capitolului 3.

Cuvântul grecesc folosit aici pentru „lucrarea de supraveghere” (grecește: *episcopē*) se întâlnește documentat în limba greacă numai o singură dată în afara Sfintei Scripturi. Dar în traducerea în limba greacă a Vechiului Testament, Septuaginta, se întâlnește mai mult de treizeci de ori, ca de exemplu în Numeri 4.16 («supraveghere») și în Numeri 16.29 («vor fi cercetați» - vezi ediția GBV 2001). Cuvântul are ambele înțelesuri și în Noul Testament, unde se întâlnește de patru ori (vezi Luca 19.44; 1 Petru 2.12; Faptele Apostolilor 1.20). Aici desemnează funcția sau lucrarea supraveghetorului (grecește *episkopos*). Despre lucrarea de supraveghere propriu-zisă aflăm puține în această epistolă. În capitolul 5 versetul 17 și următoarele se vorbește însă de bătrâni. O privire în Faptele Apostolilor 20.17,28, precum și în epistola către Tit 1.5,7 arată că este vorba de aceeași grupă de bărbați, și prin aceasta de aceeași lucrare. Cuvântul »bătrân« caracterizează mai mult demnitatea, cuvântul »episcop« arată sarcina acestei funcții.

În locul citat din Faptele Apostolilor 20 sunt amintite trei misiuni ale lucrării de supraveghere. În primul rând supraveghetorii ar trebui să ia seama la ei înșiși și la toată turma (versetul 28). În al doilea rând ar trebui să păstorească Adunarea lui Dumnezeu. În al treilea rând, ar trebui să vegheze și să apere turma de influențe rele (versetul 31).

Așa cum Pavel încuraja pe credincioșii din Corint să fie plini de râvnă pentru darurile spirituale ale harului, adică să-și dea toate silințele în această privință (1 Corinteni 12.31; 14.1), scrie aici prietenului lui credincios Timotei, că dacă cineva dorește să facă lucrarea de supraveghere, atunci el dorește o lucrare frumoasă (sau bună, în greacă *kalos*, vezi capitolul 2.10). Ambele sunt prezentate aici deci ca ceva foarte pozitiv. Această râvnă, sau năzuință, nu poate consta în nimic altceva decât în dăruire și dragoste pentru Domnul Isus și având dorința să-I slujească în dependență și ascultare de El.

Prin aceasta asemănările dintre daruri și funcții (căror le aparțin și diaconii, versetul 8) sunt prezentate aproape complet. Sunt diferențe mari și importante între ele, care în creștinătate aproape pretutindeni au fost șterse.

În primul rând darurile sunt în legătură cu Adunarea ca trup al lui Hristos (Romani 12; 1 Corinteni 12; Efeseni 4) și servesc zidirii ei spirituale, adică încurajării ei lăuntrice și întăririi ei

(Efeseni 4.12), în timp ce funcțiile se referă la Casa lui Dumnezeu (1 Timotei 3.15) și la ordinea exterioară în adunările locale (Faptele Apostolilor 20.28; 1 Petru 5.1-3). În al doilea rând, darurile sunt date trupului întreg, așa cum rezultă din locurile citate. Aceasta înseamnă că în exercitarea lor ele nu se limitează local. Exercițarea funcțiilor însă era limitată la adunările respective (Faptele Apostolilor 14.23; 20.17; Filipeni 1.1; 1 Petru 5.1-2; Tit 1.5). În al treilea rând, citim în epistola către Efeseni 4.11-13, că lucrarea darurilor va dura »până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu«, adică, până în clipa când Domnul Însuși va desăvârși totul în slavă. La funcțiile din Noul Testament nu se vede nici o continuare a lor. În al patrulea rând, fiecare mădular din trupul lui Hristos are o anumită funcție și un anumit dar, chiar dacă nu toți sunt evangheliști, păstori sau învățători (Romani 12.4-8; 1 Corinteni 12.14-26; 1 Petru 4.10). Sunt puțini aceia care îndeplinesc premisele legate de lucrarea de supraveghere (versetele 2-7; Tit 1.6-9). În al cincilea rând, darurile sunt date prin Duhul Sfânt de Domnul glorificat în cer (1 Corinteni 12.4,11; Efeseni 4.11), fără să fie necesară vre o mijlocire omenească. Spre deosebire de acestea, bătrânii, sau supraveghetorii, și diaconii, au fost totdeauna rânduiți de apostoli sau de cei împuterniciți de ei, sub călăuzirea Duhului Sfânt (Faptele Apostolilor 6.6; 14.23; 20.28; Tit 1.5).

Apostolii au ocupat o poziție unică. Ei sunt totdeauna primii numiți în darurile harului. Chiar și în zidirea Adunării lui Dumnezeu pe pământ ei au ocupat poziția de conducere (compară cu Efeseni 2.20; 3.5). Ei reprezintă cea mai înaltă autoritate omenească numită în Adunare și posedau aptitudinea și dreptul ca în Numele Domnului să numească autorități subordonate, așa cum erau episcopii și diaconii. Ei făceau aceasta în mod direct, sau prin intermediul persoanelor desemnate de ei, ca de exemplu Tit (Tit 1.5). Despre Timotei nu citim că el trebuia să numească episcopi, cu toate că s-ar putea presupune că el a primit această misiune. Potrivit Sfintei Scripturi, autoritatea vine totdeauna de la Dumnezeu. Acest principiu este desconsiderat în bisericile și comunitățile protestante prin alegerile democratice sau numirile cu care se fac la ordinarea posesorilor de funcții. Dar cum poate cineva să exercite adevărata autoritate asupra acelor de care de fapt este dependent de ei? Principiul catolic al autorității se sprijină pe învățătura greșită că există permanent urmași ai apostolilor. Dar Cuvântul lui Dumnezeu nu vorbește despre aceasta. Dimpotrivă, când Pavel și-a luat rămas bun de la bătrânii Adunării din Efes, el i-a încredințat lui Dumnezeu și Cuvântului harului Său (Faptele Apostolilor 20.32). Acest fundament puternic al credinței îl posedăm și noi astăzi.

Din Noul Testament putem deduce că episcopii sau bătrânii au fost rânduiți numai în acele adunări, ai căror membri în cea mai mare parte a lor proveneau din păgânism: Efes, Filipi, Creta, etc. Ei au fost rânduiți în aceste adunări tinere și fără experiență pentru a conduce și păstra ordinea. În Adunările din Ierusalim și din Iudeea, care erau alcătuite din iudei pocăiți, existau astfel de bătrâni, fără ca noi să citim că ei au fost rânduiți (Faptele Apostolilor 11.30; 15.6). Israelul cunoștea din vechime slujba bătrânilor (Exod 3.16; Deuteronom 19.12; Rut 4.2; Ezra 10.14; Matei 26.59; Faptele Apostolilor 6.12). Pe baza vârstei și experienței lor au fost împuterniciți să ocupe o poziție de conducere în cetăți și în tot poporul. Acest obicei a fost preluat la început de adunările iudaice, fără să aibă loc o numire sau o alegere. Căci între miile de oameni care au venit la credință, puteau să fie și din aceia care în iudaism au ocupat o poziție de conducere recunoscută și după întoarcerea lor la Dumnezeu și-au păstrat această poziție în mijlocul credincioșilor. Erau bărbați, care pe baza felului lor de a trăi, a cunoașterii gândurilor lui Dumnezeu și a dragostei lor pentru Domnul posedau o autoritate morală care îi făcea apti pentru lucrarea unui episcop, sau bătrân.

Tot așa și astăzi sunt bărbați credincioși fideli, care posedă o mare autoritate spirituală și morală. Ei corespund cerințelor pe care Cuvântul lui Dumnezeu le pune aici episcopilor. Astăzi ei nu pot fi numiți sau puși în aceste funcții, căci nici un om nu este împuternicit sau autorizat să facă aceasta, adică să stea deasupra lor. Dar și astăzi ei trebuie recunoscuți și respectați, căci »când nu este îndrumare, poporul cade« (Proverbe 11.14).

Versetul 2: „Trebuie deci ca supraveghetorul să fie fără vină, soțul unei singure soții, cumpătat, discret, vrednic de cinste, primitor de oaspeți, în stare să învețe pe alții.”

Cuvântul supraveghetor (grecește *episkopos*) a devenit în limba română episcop, și tot așa cuvântul bătrân (grecește *presbyteros*) a devenit în catolicism cuvântul „preot” și în protestantism cuvântul „prezbiter”. O diferențiere de poziție între episcop și preot sau bătrân (prezbiter) nu se poate face în baza Sfintei Scripturi. În Cuvântul lui Dumnezeu găsim totdeauna mai mulți din aceștia în același loc (Faptele Apostolilor 14.23; Filipeni 1.1). După moartea apostolilor a ieșit rapid la iveală o diferențiere nebiblică, ierarhică între episcopi și cei ce le erau supuși, prezbiterii din comunitățile locale. Noul Testament nu cunoaște o astfel de diferențiere. Episcopii, sau bătrânii, au fost numiți de apostoli sau de cei împuterniciți de ei, și făceau lucrarea într-un anumit loc. O continuare a acestei numiri nu putem să deducem din Sfânta Scriptură.

Așa cum am amintit deja, lucrarea fraților bătrâni și înțelepți este și astăzi foarte necesară. De aceea cerințele puse aici pentru această lucrare nu sunt nicidecum de prisos. Fiecare creștin serios să năzuiască să corespundă lor. Căci faptul că aceste însușiri constituie premisa pentru slujba de supraveghere, nu înseamnă că restul credincioșilor nu trebuie să se mai intereseze de ea! Este tocmai contrariul: dacă fiecare credincios trebuie să se silească să aibă aceste însușiri, ele sunt pentru un episcop o condiție absolut necesară! În concordanță cu sarcinile care sunt de îndeplinit se vorbește în continuare de calitățile morale, și nu de darurile spirituale.

În primul rând se cere de la episcop să fie fără vină. Acest cuvânt se mai întâlnește numai în capitolul 5 versetul 7 și în capitolul 6 versetul 14, unde este tradus prin „fără vină”. Această primă însușire este așa de generală, că cele ce urmează par să fie o descriere a ei.

Episcopul trebuia să fie »soțul unei singure soții« (compară cu versetul 12; Tit 1.6). Scriitorul inspirat a plecat de la premisa că fratele era căsătorit. Căsnicia este o stare dată de Dumnezeu pentru acest pământ, stare care prin nimic nu-și pierde din valoare dacă cineva prin har devine apt ca, pentru Domnul, să nu se căsătorească și să ocupe un loc mai înalt (1 Corinteni 7.7,32-38). Numai un episcop căsătorit era în stare să-și împlinească toate misiunile – în familie și față de femeile nemăritate sau tinere, ceea ce pentru un necăsătorit ar fi fost foarte greu în unele situații, și chiar nepotrivit.

Accentul se pune aici pe al »unei singure soții«. Chiar dacă în relatarea despre creație și mai târziu în Biblie nu se cere categoric căsătoria monogamă, sau este interzisă poligamia, totuși din Geneza 2.24 și din învățătura Domnului Isus din Matei 19.4-8, bazată pe acest loc, nu este greu de dedus că este voia lui Dumnezeu ca *un* bărbat și *o* femeie să fie uniți ca soți până la moarte. Această unitate dintre bărbat și femeie este un simbol al unității lui Hristos cu soția Lui, Adunarea (Efeseni 5.31-32). Dar începând cu Lameh, al șaptelea patriarh de la Adam (Geneza 4.19), au existat în Vechiul Testament multe cazuri de poligamie. Prin aceasta a luat naștere mult necaz în familii. Să ne gândim numai la Avraam, la Iacov, David și Solomon! Și ruperea căsniciei pare să fi fost frecventă în perioada iudaismului întors din exil (compară cu Maleahi 2.15-16; Matei 5.31 și următoarele versete; Matei 19.3 și următoarele versete). Dar Noul Testament spune foarte clar că desfacerea căsniciei (afară de cea cauzată de preacurvie) este o urâciune înaintea lui Dumnezeu (Matei 5.32; 19.6,9; 1 Corinteni 7.10-11). Tot așa, sunt aspru condamnate în Cuvântul lui Dumnezeu relațiile sexuale la cei necăsătoriți, fiind curvie, și relațiile sexuale în afara căsniciei, ele fiind preacurvie (Exodul 20.14; Matei 5.27-28); 1 Corinteni 5; 6.9,13-20). Cu toate că aceste păcate demne de disprețuit sunt foarte clar condamnate în Biblie, ele dau cel mai frecvent prilejul de disciplinare în adunări. Cei care au căzut în aceste păcate, sau trăiesc în ele, sunt nu numai neascultători față de cuvintele clare ale lui Dumnezeu, ci dovedesc totodată că le lipsește dragostea pentru Domnul lor, și dorința adâncă precum și puterea spirituală să împlinească gândurile Lui.

Deci curăția stării de căsnicie rânduită de Dumnezeu era prima cerință specială care trebuia împlinită de supraveghetori. Este adevărat, păcatele amintite pot fi iertate și părtășia la Masa

Domnului poate fi reluată (compară 2 Corinteni 2.5-10 cu 1 Corinteni 5). Dar cine a păcătuit în felul acesta, nu este apt pentru slujba de supraveghetor.

Cuvintele »soțul unei singure soții« nu înseamnă numai, că cineva care a trăit în bigamie sau poligamie trebuia respins. Nici la iudei și nici la greci nu era obiceiul acesta pe vremea aceea. Este vorba exclusiv de curăția vieții de căsnicie, căci cum ar putea supraveghetorul sluji altora, când el însuși a eșuat în această privință?

Cu atât mai puțin poate fi corectă părerea că un supraveghetor care era văduv nu avea voie să se mai căsătorească, cu toate că această părere este susținută chiar și în zilele noastre. Recăsătorirea celor deveniți văduvi nu numai că nu este interzisă niciunde în Cuvântul lui Dumnezeu, ci ea este prezentată ca ceva legitim (Romani 7.3; 1 Corinteni 7.39), »numai în Domnul«.

Alte cerințe sunt numite cumpătarea, chibzuința, buna cuviință. Un caracter nervos, necumpătat și pătimaș fac slujba de supraveghere imposibilă. Supraveghetorul are nevoie de o privire clară, sănătoasă, cu privire la tot ce se petrece în jurul lui. Orice influențare, care nu vine din Cuvânt, poate să-l facă să nu mai fie lucid. Luciditatea este necesară pentru a aprecia corect o situație, iar pentru luarea măsurilor necesare este nevoie de chibzuință și bună cuviință. Cuvântul „cuviiincios” (în greacă *kosmios*) este tradus în capitolul 2, versetul 9 cu »modestie«. Chibzuinței din omul dinăuntru trebuie să-i corespundă modestia în afară.

Primirea de oaspeți este un privilegiu deosebit al tuturor credincioșilor (Romani 12.13; Evrei 13.2; 1 Petru 4.9). Primirea de oaspeți înseamnă textual în limba greacă: „să iubești pe străin”. În Vechiul Testament se spune că Domnul »iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte« (Deuteronom 10.18). Toți credincioșii trebuie să fie imitatori ai lui Dumnezeu, în mod deosebit aceia care vor să slujească ca model altora. Supraveghetorii trebuie să primească pe frații aflați în călătorie și pe surorile aflate în călătorie, să ofere adăpost celor prizonieri și în mod deosebit să primească pe aceia care pentru Numele lui Hristos au plecat să vestească Evanghelia și să învețe (compară cu 3 Ioan 5-8). Supraveghetorul trebuia să fie capabil să învețe pe alții. Cine are darul de învățător (Efeseni 4.11) posedă atât aptitudinea cât și împuternicirea din partea Domnului ca să vestească învățătura lui Hristos public și în case. Supraveghetorul avea nevoie pentru slujba sa numai aptitudinea de a învăța pe alții, adică, să dea mai departe ce a primit prin experiența proprie sau prin studiu. Deci supraveghetorul nu trebuia să aibă darul de învățător. Din capitolul 5.17 se vede că au existat cazuri când acest dar a fost unit cu slujba de supraveghetor. Acolo sunt scoși în mod deosebit în evidență bătrânii »cei care lucrează în cuvânt și în învățatură«.

Versetul 3: „Să nu fie nici dedat la vin, nici bătaș, ci să fie blând, nu certăreț, nu iubitor de bani,”

După cele șapte însușiri pozitive din versetul 2 urmează acum cinci însușiri negative, pe care supraveghetorul nu trebuia să le aibă. În ținuturile unde vinul este băutura zilnică există pericolul să te dedai la vin mai mult decât în regiunile noastre. De aceea găsim în Noul Testament mai multe referiri la pericolul consumului de alcool (Efeseni 5.18; 1 Tesaloniceni 5.7; 1 Corinteni 5.11). Lipsa stăpânirii de sine cu privire la consumul exagerat de vin și consecințele care rezultă din aceasta nu puteau nicidecum fi tolerate la supraveghetori, care trebuiau să fie un exemplu pentru turmă (1 Petru 5.1-3).

Supraveghetorul nu trebuia să fie nici bătaș și nici certăreț. În cea de-a doua sa epistolă, Pavel îl atenționează pe Timotei însuși în această privință, spunând: »Robul Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând cu toți, în stare să învețe pe toți, plin de îngăduință răbdătoare, să îndrepte cu blândețe pe potrivnici, în nădejdea că Dumnezeu le va da pocăința, ...« (2 Timotei 2.24-25). Aceste cuvinte arată clar de ce un bătaș sau cine se comportă ca un cocoș bătaș nu este apt pentru slujba de supraveghetor. Cine vrea să-și impună dreptul lui, și - dacă

este necesar - cu forța, dovedește nestăpânire de sine și egoism. Prin blândețe sau amabilitate poate fi câștigată chiar și cea mai tare inimă (Proverbe 25.15). Supraveghetorii nu trebuiau să fie nici iubitori de bani. Timotei este făcut atent în capitolul 6, versetele 15-19 cu privire la pericolele iubirii de bani în general. Lăcomia, care în mod deosebit se vede în iubirea de bani și aviditatea de bani, este numită închinare la idoli, Coloseni 3.5. Năzuința după avantaje materiale, care astăzi este răspândită și propagată mai mult ca oricând, este o otravă de moarte pentru orice activitate spirituală, și cu atât mai mult când ea trebuie reproșată unui slujitor al Domnului.

Versetele 4-5: *„să-și conducă bine casa și să-și țină copiii în supunere, cu toată seriozitatea. Căci dacă cineva nu știe să-și conducă bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?”*

În versetele 4-7 sunt amintite alte trei cerințe importante. Nu sunt însușiri spirituale, ci dovezi că o perioadă de timp supraveghetorul s-a dovedit deja corespunzător în viața sa de credință în familie, în Adunare și înaintea lumii.

Primul cerc, în care supraveghetorul trebuia să arate confirmarea capacității sale, era familia sa, casa sa. Aici este misiunea și responsabilitatea cea mai apropiată a fiecărui soț și tată de familie. Dacă aici dă greș, atunci nu poate vorbi și acționa față de alții ca model cu autoritate morală. Menționarea aici a soției și copiilor, precum și în Tit 1.6 (compară și versetul 12) pare să arate că un bărbat necăsătorit nu era chemat să îndeplinească slujba unui supraveghetor sau bătrân. Deci era vorba nu numai de priceperea lui spirituală, ci într-o măsură mult mai mare era importantă atitudinea morală a personalității sale și aptitudinea de a sluji credincioșilor în baza experienței proprii, și, dacă era necesar, să-i mustre. »Casa sa« înseamnă întreaga casă, cu toate persoanele care aparțin casei, căreia pe vremea aceea aparțineau și sclavii. Trebuia să aibă o comportare corectă. Potrivit gândurilor lui Dumnezeu, bărbatul este căpetenia responsabilă a casei. El trebuie să-și iubească soția, așa cum Hristos iubește Adunarea (Efeseni 5.25,28,33). El trebuie să-și crească copiii sub disciplină și în muștrarea de Domnul și să nu-i întărească la mânia (Efeseni 6.4). El trebuia în sfârșit să dea ce li se cuvine celor ce lucrează pentru el, și să nu-i amenințe (Efeseni 6.9; Coloseni 4.1). O viață potrivit cu gândurile lui Dumnezeu în domeniul de viață cel mai apropiat este premisa de bază pentru slujba de supraveghetor în adunarea locală. Ca și cum ar vrea să sublinieze importanța acestui fapt, apostolul întrebă în versetul 5: »dacă cineva nu știe să-și conducă bine casa lui, cum va îngriji de Biserica lui Dumnezeu?« Grijă practică față de Adunare nu este o misiune minoră. Ea este Adunarea lui Dumnezeu (Faptele Apostolilor 20.28), turma lui Dumnezeu (1 Petru 5.2). Aceasta ar trebui s-o aibă înaintea ochilor fiecare slujitor al lui Dumnezeu.

Versetul 6: *„Să nu fie întors la Dumnezeu de curând, ca nu cumva, umflat de mândrie, să cadă în vina diavolului.*

Supraveghetorul nu trebuia să fie un creștin întors de curând la Dumnezeu, ci trebuia să dispună de o oarecare experiență. Prin aceasta apostolul nu se referă la cunoașterea anumitor obiceiuri, ci, că pe drumul experiențelor de credință sufletul s-a cunoscut pe sine însuși. Unul care s-a întors de curând la Dumnezeu nu cunoaște nici răutatea inimii proprii și nici harul păzitor și restaurator al lui Dumnezeu. El nu cunoaște nici pedeapsa, deseori umilitoare, a Tatălui față de copiii Lui. De aceea există pericolul ca el să se umfle de mândrie, dacă i se încredințează prea devreme o misiune cu multă responsabilitate. Cine se umflă de mândrie se mărește mai mult decât este. Preocuparea cu importanța persoanei proprii duce deseori la îngâmfare și prin aceasta la păcat, care duce la căderea de care a avut parte diavolul. Cuvântul

»vină« (în greacă *krima*) poate include atât învinovățirea cât și condamnarea. Aici este vorba de primul aspect. Căderea lui satan, descrisă în Isaia 14.12-15 prin tabloul Babilonului, iar în Ezechiel 28.12-19 în tabloul împăratului Tirului, și-a avut cauza în aceea că această căpetenie a îngerilor, în îngâmfarea lui, s-a ridicat împotriva lui Dumnezeu. După căderea lui, a încercat să tragă după sine atât pe primul om, cât și pe Omul al doilea (Geneza 3.5; Matei 4.8-10). Prin înălțarea de sine, omul se expune aceluiași reproș, ca cel care l-a lovit odinioară pe satan.

Versetul 7: „*Dar trebuie să aibă și o bună mărturie din partea celor de afară, pentru ca să nu cadă în dispreț și în cursa diavolului.*”

Ca ultimă cerință este numită mărturia din partea lumii. Afară erau cei care nu aparțineau mărturiei Adunării lui Dumnezeu pe pământ (compară cu 1 Corinteni 5.12-13; Coloseni 4.5; 1 Tesaloniceni 4.12). Viața și umblarea supraveghetorului ar trebui să fie »fără vină« (versetul 2), ca și cei ce sunt afară să poată să dea o mărturie bună despre el. Dacă i se pot aduce reproșuri îndreptățite, atunci Domnul, Adunarea și slujba înaintea lumii vor fi disprețuite. În felul acesta va cădea în cursa diavolului (compară cu 2 Timotei 2.26). Prin aceasta el ar fi nepotrivit să se preocupe cu sufletele celor credincioși, căci pe drept i se poate reproșa că nu a fost suficient de vigilent în propria lui viață. Dacă un frate, de exemplu, în viața lui de afaceri nu lucrează serios și prin aceasta oferă prilej lumii să-l critice pe drept, din cauza aceasta nu este potrivit pentru slujba de supraveghetor. Fiind încătușat de cursa diavolului, nu va putea să se împotrivescă dușmanului. »Osânda diavolului« și »cursa diavolului« sunt deci două lucruri diferite.

Versetele 8-9: „*Diaconii, de asemenea, să fie cinstiți, nu cu două fețe, nu băutori de mult vin, nu lacomi de câștig urât, ci să păstreze taina credinței într-o conștiință curată.*”

Cuvântul »diacon« (în greacă *diakonos*) este rar folosit în Noul Testament în sensul general pentru aceia care stau într-o relație de serviciu pământească (Ioan 2.5,9). De cele mai multe ori desemnează pe slujitorii lui Dumnezeu sau ai Domnului (compară cu 2 Corinteni 6.4; 11.23; 1 Timotei 4.6). Diverși credincioși sunt numiți »slujitori«: Fivi (Romani 16.1), Tihic (Efeseni 6.21; Coloseni 4.7) și Epafra (Coloseni 1.7). În Filipeni 1.1 și aici cuvântul este folosit însă într-un context, care arată foarte clar că, asemenea supraveghetorilor, este vorba de o grupă de oameni recunoscută în Adunările respective, care aveau de împlinit anumite slujbe. În general se presupune că funcția de slujitor sau diacon corespunde slujbei celor șapte diaconi din Faptele Apostolilor 6.1-6 (compară cu Faptele Apostolilor 21.8), cu toate că aceștia nu sunt numiți niciunde »diaconi«. Altfel decât la supraveghetori sau bătrâni, cei șapte bărbați din Ierusalim au fost aleși de către frați și puși înaintea apostolilor, care, după ce s-au rugat, și-au pus mâinile peste ei. Această alegere, făcută de Adunare, este probabil explicația de ce în epistola către Tit diaconii nu sunt amintiți, în timp ce el este clar solicitat să pună bătrâni în fiecare cetate. În epistola de față, adresată lui Timotei, unde nu este vorba de așezarea supraveghetorilor și diaconilor, ci numai de calitățile lor, sunt amintite ambele funcții.

Motivul pentru care s-a făcut alegerea și punerea în funcție a celor șapte diaconi din Faptele Apostolilor 6 a fost cărtirea credincioșilor din ținuturile unde se vorbea limba greacă, ale eleniștilor, că văducele lor erau trecute cu vederea la mesele zilnice comune, pe care încă le mai practicau. Pentru ca apostolii să nu fie reținuți de la rugăciune și vestirea Cuvântului, au fost aleși acești șapte diaconi, dintre care Ștefan și Filip sunt cei mai cunoscuți. Misiunea lor era să aibă grijă de nevoile exterioare ale credincioșilor și să i-a seama ca nimeni să nu sufere (compară cu 1 Timotei 5.3-16).

Alături de supraveghetori, care în mod deosebit erau responsabili de ordinea interioară, spirituală a Adunării, diaconii îngrijeau de binele exterior al credincioșilor. Dar și ei slujeau în

și pentru Adunarea lui Dumnezeu. De aceea scriitorul inspirat solicită aceeași grijă în evaluarea celor care urmau să facă această slujbă, ca și la supraveghetori. Deoarece lucrarea lor era axată mai mult pe binele material al credincioșilor, lor nu li s-au pus condiții așa de severe ca la bătrâni. În multe privințe ele erau aceleași. Din aceasta putem învăța, că nevoile exterioare ale Adunării lui Dumnezeu, care deseori par mici în ochii noștri, sunt importante pentru El și de aceea trebuie tratate cu aceeași seriozitate și dăruire ca și slujba spirituală făcută pentru frați și surori.

De aceea demnitatea este prima premisă pentru diaconi. Această însușire este cerută și de la soțiile lor (versetul 11) și în general de la oamenii bătrâni (Tit 2.2) și este prezentată tuturor credincioșilor pentru a fi luată în considerare (Filipeni 4.8).

Diaconii nu aveau voie să fie cu două fețe, ceea ce de la supraveghetori nu s-a cerut în mod expres. Dar într-o lucrare care trebuie făcută cu dreptate în cuvânt și în faptă este deosebit de dăunător dacă cu o persoană se vorbește într-un fel, iar cu alta în alt fel, sau dacă se spune altceva decât se gândește.

Ca și supraveghetorii, și diaconii trebuiau să dovedească stăpânire de sine și să nu fie băutori de mult vin. Felul de exprimare aici nu este așa de sever ca acolo. În afară de aceasta, aci nu se spune numai »ne iubitori de bani« ci și să nu fie »lacomi de câștig urât«. În Tit 1.7 și 1 Petru 5.2 aceasta este o însușire necesară și bătrânilor. Pentru »lacom de câștig urât« este în greacă un singur cuvânt. Desigur, nu înseamnă că diaconul nu trebuie să alerge după un câștig necinstit, obținut prin înșelătorie și nedreptate, ci mult mai mult, că era rușinos dacă el făcea slujba cu intenții de a avea câștig. Cât de necesară era această premisă pentru acela care se ocupa cu împărțirea dreaptă a banilor celor sfinți și a altor bunuri materiale!

Versetul 9 scoate în evidență importanța și măreția slujbei de diacon. Cât de ușor se poate ajunge ca preocuparea cu lucrurile exterioare ale vieții să fie privită ca ceva secundar, pentru care nu este necesară o înțelegere spirituală deosebită! Aici ni se arată că Dumnezeu nostru, în ceea ce privește pe ai Săi, privește totul ca fiind important și de nedespărțit de adevărul descoperit de El. Slujitorii trebuiau să păstreze taina credinței într-o conștiință curată. Prin taina credinței nu se înțelege priceperea personală a adevărului referitor la mântuire, ci acest adevăr însuși, care »a fost ținut ascuns timp de veacuri, dar a fost arătat acum prin scrierile profetice, la porunca Dumnezeului celui veșnic, și a fost adus la cunoștința tuturor neamurilor, pentru ascultarea credinței« (Romani 16.25-26; compară cu 1 Corinteni 2.7-16; Efeseni 3.2-11; Coloseni 1.26-28). Acest adevăr al lui Dumnezeu nu se adresează minții omului – chiar dacă el este primit de ea -, ci inimii și conștiinței, care devine curățite prin el. Acolo trebuie păstrată cu credincioșie această comoară. O conștiință curată este singurul vas potrivit pentru el. Conștiința este amintită aici pentru a treia oară în această epistolă (vezi capitolul 1, versetele 5 și 19). Ea este „arbitrul” ascuns, care judecă și, dacă este necesar, condamnă în lumina lui Dumnezeu toate gândurile, cuvintele și faptele. Slujitorul nu trebuie numai să cunoască și să posede adevărul, taina credinței, ci viața și umblarea lui trebuie să fie în deplină concordanță cu el. Numai atunci era apt să se achite așa cum se cuvine și ireproșabil de obligațiile lui.

Versetul 10: *„Trebuie să fie puși la probă mai întâi și, numai dacă sunt fără vină, să servească.”*

Așa cum unul întors de curând la Dumnezeu nu putea să fie supraveghetor (versetul 6), tot așa era necesară precauție spirituală în alegerea diaconilor. Expresia »să fie puși la probă« (grecește *dokimazein*) înseamnă și „a judeca” (Luca 12.56), „a încerca” (Luca 14.19), „a socoti ca bun” (Romani 1.28), „a face deosebire” (Romani 2.18), „a cerceta” (Romani 12.2; 1 Corinteni 11.28; Efeseni 5.10) și „a adevăra, a confirma” (1 Corinteni 3.13; 1 Tesaloniceni 2.4). Nu trebuie să ne gândim la un examen sau la un timp de probă, ci la o apreciere a întregii persoane în umblarea ei înaintea lumii și printre cei credincioși. Pentru aceasta era necesar un anumit timp. Nu era

potrivită acordarea grăbită a încrederii. În acest sens trebuie înțeleasă și atenționarea: »Să nu-ți pui mâinile peste nimeni cu grabă și să nu te faci părtași păcatelor altora« (capitolul 5.22). Dacă se dovedea că fratele respectiv era fără vină, putea să facă slujba. Despre o astfel de punere la probă citim și în 2 Corinteni 8.22 cu privire la un însoțitor al lui Tit, când trebuia dusă o donație de bani. În versetul nostru, somația nu se adresează lui Timotei. Cuvintele »trebuie să fie puși la probă« și »să servească« sunt în limba greacă la imperativ (formă de poruncă) la persoana a treia plural. Faptul că aceste cuvinte sunt la prezent și nu în aorist, arată că nu este vorba de o atenționare unică, referitoare numai la acest caz special, ci de o directivă cu caracter general.

Versetul 11: *„Femeile, de asemenea, să fie serioase, nedefăimătoare, cumpătate, credincioase în toate.”*

Instrucțiunile date cu privire la diaconi, care încep cu versetul 8 și se continuă cu versetul 12, sunt întrerupte în versetul 11 prin cuvintele: »Femeile, de asemenea ...« Cu toate că aici sunt prezentate însușiri care sunt potrivite pentru fiecare soră (compară cu Tit 2.3-4), contextul nu ne permite să ne gândim la un sfat general valabil pentru toate surorile. Pe baza cuvintelor introductive asemănătoare din versetul 8 (»Diaconii, de asemenea«) și versetul 11 (»Femeile, de asemenea«), unii comentatori consideră că aici ar putea fi vorba de soțiile supraveghetorilor și diaconilor. Împotriva acestei păreri stă faptul că versetul 11 este plasat la mijlocul solicitărilor adresate diaconilor. Cea mai răspândită părere, susținută chiar și de părinții Bisericii, este aceea, că aici este vorba de femei slujitoare, „diaconițe”. Ca „dovadă” pentru aceasta se folosește Romani 16.1, unde este amintită sora Fivi, »diaconița Bisericii din Chencrea«. Din acest singur loc din Noul Testament, unde o soră este numită „diaconiță” (grecește *diakonos*), nu rezultă însă în ce consta slujba ei, și cu atât mai puțin, că ea ocupa o astfel de funcție. Din păcate, dorința de a găsi o bază biblică pentru rânduielile omenești în Biserică au condus și aici să se pună în acest singur loc din Biblie mai mult decât el conține. Pentru surorile gata de a face un serviciu sunt multe misiuni în cadrul Adunării lui Dumnezeu, prin a căror exercitare în liniște au putut să primească titlul de onoare »slujitoare ale Adunării« (compară cu Romani 16.12; Filipeni 4.2-3; 1 Timotei 5.10). Dar pentru aceasta nu este nevoie de o instaurare oficială ca »soră a Bisericii«.

Femeile amintite în versetul 11 nu sunt slujitoare ale Adunării, numite în această funcție, ci sunt soțiile celor numiți anterior și în versetele care urmează. Ceea ce la slujba de supraveghetor nu era numai inutil, ci ar fi fost și nedrept, este la diaconi o premisă importantă: și anume, ca soțiile lor să le fie de ajutor în slujba lor. Deoarece ele sunt consacrate în multe detalii personale și particulare ale credincioșilor și familiilor lor, este necesar ca ele să posede însușirile cerute de apostoli. Ele trebuie să fie »demne«, ca și soții lor, diaconii (compară cu versetul 8), »nedefăimătoare«, adică, ceea ce aud să nu spună mai departe și să nu prezinte lucrurile într-o altă lumină. Ele trebuie să fie »cumpătate« atât din punct de vedere material cât și din punct de vedere spiritual, »credincioase în toate«, în tot ce li s-a încredințat într-un fel oarecare. Aceste însușiri sunt asemănătoare întrucâtva cu cele ale diaconilor (versetele 8-9).

Versetele 12-13: *„Diaconii să fie soți ai unei singure soții, și să-și conducă bine copiii și casele lor; pentru că cei ce servesc bine dobândesc un loc de cinste și o mare îndrăzneală în credința care este în Hristos Isus.”*

Apostolul revine la diaconi, care, ca și supraveghetorii (versetele 2 și 4), trebuie să fie modele în păstrarea curăției vieții de căsnicie, potrivit gândurilor lui Dumnezeu, în educarea copiilor lor și în responsabilitatea pe care o au cu privire la casele lor. Toate acestea sunt deosebit de importante pentru cei care în slujba lor au intrare și privesc în casele multor credincioși.

Slujitorul poate să-și împlinească misiunea numai dacă dovedește multă dragoste, răbdare, credincioșie și dăruire. Însă acestea el trebuie să le practice mai întâi în casa sa. Dacă aceste premise sunt împlinite, atunci slujitorul »a slujit bine«. El a dovedit credincioșie față de Domnul său într-un domeniu considerat probabil de către unii ca fiind secundar sau puțin important. Aceasta este premisa ca să i se încredințeze mai mult. Cuvintele »îndrăzneală în credință« arată că nu este vorba de viitor, adică de venirea Domnului sau de scaunul de judecată al lui Hristos, cu toate că cuvintele Domnului din Matei 25.29 se pot aplica desigur practic aici: »Pentru că celui ce are, i se va da.«

Ștefan și Filip sunt două exemple de diaconi, care aparțin primilor șapte diaconi din Ierusalim. În Faptele Apostolilor 6.8 se relatează despre Ștefan, că era plin de har și de putere, și făcea minuni și semne mari în popor. A fost prins de dușmanii Evangheliei, condamnat și omorât cu pietre. În felul acesta a devenit primul martir al Adunării lui Dumnezeu. Putea el să obțină „o treaptă” mai frumoasă, decât aceea în al urma pe Domnul său în moarte, și anume, având gândul lui Hristos (compară Faptele Apostolilor 7.59-60 cu Luca 23.34,46)? Unii comentatori văd în această „treaptă frumoasă” o poziție de încredere în comunitate sau promovarea într-o funcție mai superioară. Ce trist, când totul se măsoară numai cu măsura omenească! Este cu mult mai important ce spune Domnul despre ce facem noi!

Filip este exemplu pentru un slujitor care a primit »multă îndrăzneală în credință«. »Îndrăzneală« (grecește *parrhesia*) înseamnă în primul rând curaj însoțit de bucurie și încredere în a vorbi, iar apoi în a lucra. În Faptele Apostolilor 8.5 îl vedem pe Filip vestind samaritenilor pe Hristos, în versetul 12 vestește Evanghelia despre Împărăția lui Dumnezeu și a Numelui lui Isus Hristos, și în versetul 35 aduce Evanghelia despre Isus famenului etiopian. În Faptele Apostolilor 21.8 este numit »Filip, evanghelistul«, inițial fiind »unul dintre cei șapte«. El este singurul om din Noul Testament care poartă titlul acesta. Un adevărat exemplu frumos pentru un diacon, care a slujit bine și a avut multă îndrăzneală în credința care este în Isus Hristos!

Versetele 14-15: *„Îți scriu aceste lucruri, nădăjduind că voi veni în curând la tine. Dar dacă voi întârzia, să știi cum trebuie să se poarte cineva în Casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul și susținerea adevărului.”*

Apostolul se oprește aici cu învățăturile sale, ca să dea tânărului său colaborator o explicație scurtă dar deosebit de importantă și de mare folos. Pavel spera să se întoarcă în curând la Efes din călătoria lui spre Macedonia (compară capitolul 1.3). Dar nu era sigur, dacă i se va împlini această nădejde. Deoarece era foarte preocupat înlăuntrul lui cu Timotei și cu Adunarea din Efes, a scris această scrisoare. Vedem în acest exemplu angrenarea motivațiilor omenești ale scriitorului nou testamental cu inspirația Duhului Sfânt. Acest „element omeneșc în inspirație”, așa cum a fost numit cândva, nu este o dovadă împotriva inspirației divine a Sfintei Scripturi, ci, dimpotrivă, confirmă că uneltele nu au scris mecanic, ca roboții, ci au fost folosite de Dumnezeu potrivit caracterului lor omeneșc, a aptitudinilor lor și intențiilor lor, ca să scrie Cuvântul Său fără greșală și infailibil.

Intercalarea acestor versete 14-16 este de aceea importantă, pentru că în ele se exprimă în puține cuvinte scopul și conținutul întregii scrisori. De aceea aceste versete constituie și centrul scrisorii. Cuvintele »îți scriu aceasta ...« se referă nu numai la expunerile cu privire la bătrâni și diaconi (capitolul 3.1-13), sau numai la ultimii (versetele 8-13), ci la tot conținutul scrisorii.

Trei lucruri din versetele 14-16 ne atrag atenția în mod deosebit:

1. responsabilitatea cu privire la comportarea noastră,
2. caracterul Adunării ca și Casă a lui Dumnezeu,
3. taina vieții în evlavie.

Timotei avea de împlinit în Efes o misiune cu o deosebit de mare responsabilitate. Pentru aceasta avea nevoie de înțelegerea gândurilor lui Dumnezeu și de energie spirituală. Dar pentru

aceasta trebuia să cunoască gândurile lui Dumnezeu. De aceea Pavel îi scrie: »... ca să știi ...«. Fără această cunoaștere, era imposibil pentru Timotei, și este imposibil astăzi pentru creștini, să se comporte așa cum se cuvine în Casa lui Dumnezeu. Această cunoaștere a comportării corecte în Casa lui Dumnezeu este prezentată în mod deosebit în această primă scrisoare a lui Pavel adresată lui Timotei. Scrisoarea tratează ordinea exterioară în Adunare, și anume, nu numai ce este în legătură directă cu strângerile laolaltă și ordinea spirituală, ci toată viața celor care aparțin acestei Case. În capitolul 1 se tratează problema de bază, dacă Legea poate fi ghidul pentru aceasta, și se răspunde cu Nu. Creștinul stă în și sub harul lui Dumnezeu. Urmează apoi în capitolul 2 atitudinea cuvenită față de lume (versetele 1-7) și în căsnicie (versetele 8-15), care trebuie să fie caracterizate de rugăciune. În capitolul 3 sunt prezentate premisele pentru slujba celor care au fost atunci puși să fie responsabili în adunările locale. În capitolul 4 sunt date alte învățături, mai mult personale, cu privire la tratarea învățăturilor greșite și atitudinea față de învățătorii falși, și cu privire la slujba lui Timotei în Adunare; după aceea grija față de văduvele din Adunare și întrebări speciale cu privire la slujbă (capitolul 5). Începând cu capitolul 6.1 scriitorul se ocupă iarăși de alte obligații și responsabilități în lume, încheind cu solicitarea de a păstra bunul prețios al adevărului care ni s-a încredințat. Punctul central al conținutului, în jurul căruia se învâрте totul, este Hristos, taina evlaviei. Aceste învățături sunt adresate, ce-i drept, lui Timotei, în situația deosebită în care se afla. Dar ele sunt valabile nu numai pentru el, căci apostolul scrie conștient: »să știi (*tu*) cum trebuie să se poarte *cineva* în Casa lui Dumnezeu«. Cuvintele sunt adresate deci fiecăruia care își are locul în Casa lui Dumnezeu. Această Casă a lui Dumnezeu este Adunarea Dumnezeului celui viu, în care locuiește Dumnezeu (1 Corinteni 3.16; 2 Corinteni 6.16; Efeseni 2.22). Așa cum în Vechiul Testament Dumnezeu Și-a stabilit locuința la oameni în forma cortului întâlnirii, și mai târziu a Templului, abia după ce Și-a răscumpărat un popor care să fie al Lui, tot așa Adunarea a fost întemeiată să fie Casa lui Dumnezeu pe baza lucrării de răscumpărare a lui Hristos la cruce și a coborârii Duhului Sfânt în ziua de Rusalii. Dacă privim Adunarea lui Dumnezeu ca mireasă sau soție a lui Hristos, ni se prezintă în mod deosebit dragostea Domnului pentru ai Săi. Dacă privim Adunarea ca trup al lui Hristos, atunci pe prim plan stă unitatea dintre Cap și mădule. Casa lui Dumnezeu ne arată pe de o parte pe Ziditorul divin și pietrele vii, iar pe de altă parte autoritatea Aceluia care locuiește în ea, ordinea în această Casă și de aceea și responsabilitatea celor care aparțin acestei Case, sau care se află în ea, așa cum sunt priviți aici. Casa lui Dumnezeu este aici totalitatea celor ce mărturisesc că aparțin lui Hristos, dar această mărturisire este aici încă vie, așa cum o vedem în primele capitole din Faptele Apostolilor. La început, Trupul lui Hristos și Casa lui Dumnezeu era constituită din aceiași oameni mântuiți. Dar pe parcursul timpului aceasta s-a schimbat, deoarece mulți aparțineau Casei în baza mărturiei lor, dar nu erau născuți din nou și nu erau pecetluiți cu Duhul Sfânt. De aceea în a doua epistolă către Timotei Adunarea este comparată cu o casă mare, în care se găsesc vase de cinste, dar și de necinste pentru Stăpânul casei. Dar Casa lui Dumnezeu continuă să existe. De aceea și regulile de comportare în Casa lui Dumnezeu sunt valabile și astăzi. Adunarea rămâne mereu Casa, locuința lui Dumnezeu, și stâlpul și susținerea Adevărului.

Casa lui Dumnezeu este prezentată aici ca Adunarea Dumnezeului celui viu. În opoziție cu idolii morți și cu oamenii muritori, El trăiește din veșnicie în veșnicie, fiind Izvorul oricărei vieți. El Și-a pus deoparte Adunarea în mijlocul întinericului neamurilor și a eșuării iudaismului, pentru ca ea să fie stâlpul și susținerea Adevărului în această lume. Hristos Însuși este Adevărul (Ioan 14.6), Cuvântul lui Dumnezeu, al Tatălui, este Adevărul (Ioan 17.17), și Duhul Sfânt este Duhul Adevărului (Ioan 16.13) și Adevărul (1 Ioan 5.6). Adunarea este chemată să reveleze înaintea lumii și în lume tot Adevărul lui Dumnezeu. Ea are marea datorie să prezinte Adevărul în toate acțiunile ei. Aceasta aduce cu sine o mare responsabilitate pentru toți cei care aparțin Adunării Dumnezeului celui viu. Cât timp Adunarea va fi pe pământ, ea este și rămâne stâlpul și susținerea Adevărului, prin care Adevărul lui Dumnezeu devine vizibil. Ce-i drept, ea însăși nu este Adevărul, așa cum am văzut deja. Dar numai ea este chemată în

această lume să depună mărturie despre acest Adevăr. Adunarea sau Biserica nici nu dă învățătură, așa cum se afirmă de unii, ci ea este învățată prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin darurile pe care le-a dat Domnul și are misiunea să prezinte public învățătura care este potrivită cu Adevărul.

Domnitorii din antichitate au dispus să se graveze sub formă de ornamente victoriile lor, și câteodată principiile și țelul lor, pe stâlpi în aer liber, sau obeliscuri, așa că oricine le putea vedea și le putea citi. Tot așa Adunarea este stâlpul pe care este gravat Adevărul și este făcut vizibil pentru o lume care nu crede în Domnul Isus.

Cuvântul »sustinerea« se întâlnește în Noul Testament numai aici. Este derivat de la un adjectiv, care înseamnă „tare, sigur”. Adunarea este deci și fundamentul sigur pe care trebuie să se sprijine Adevărul lui Dumnezeu. „Prezența Dumnezeului celui viu și mărturisirea Adevărului sunt semnele caracteristice ale Casei lui Dumnezeu. Oriunde este această Adunare a Dumnezeului celui viu, oriunde se găsește Adevărul, acolo este Casa Sa” (J. N. Darby, Synopsis).

Versetul 16: „*Și fără îndoială, mare este taina evlaviei ... , Cel care (textual: Dumnezeu) S-a arătat în trup, a fost îndreptățit în Duh, a fost văzut de îngeri, a fost vestit printre neamuri, a fost crezut în lume, a fost înălțat în slavă.*”

Versetul 16 constituie încheierea acestei secțiuni scurte, dar importante și constituie punctul central propriu-zis al acestei scrisori. În versetul 9 a fost amintită deja taina credinței, prin care se înțelege adevărul obiectiv al credinței. Taina evlaviei este însă izvorul puterii și impulsul a tot ce fiecare credincios în parte și Adunarea are de prezentat înaintea lumii. În opoziție cu speculațiile omenești prezentate în capitolul 4, versetele 1-3, acest verset așează pe Hristos în centrul vieții.

Taina evlaviei nu este taina Dumnezeirii, sau a Persoanei lui Hristos. S-ar mai putea traduce și așa: »taina pietății, cucerniciei« (grecește *eusebeia*). Cuvântul »evlavie«, care se întâlnește de opt ori în această epistolă (vezi capitolul 2.2), înseamnă de fapt »adorarea așa cum se cuvine a lui Dumnezeu« și înseamnă devotamentul sufletului față de Dumnezeu în încredere și respect față de Dumnezeu. Taina evlaviei nu este nici ceva ascuns, ci, ca aproape pretutindeni în Noul Testament, ceva care a fost mult timp ascuns, dar acum a fost descoperit și poate fi înțeles de toți cei care sunt născuți din nou și care au primit Duhul Sfânt.

Punctul de plecare și izvorul de putere pentru comportarea așa cum se cuvine în Casa lui Dumnezeu nu este învățătura, ci o Persoană, Fiul lui Dumnezeu, devenit Om. Este adevărat, că fără Adevăr, pe care Israel îl poseda parțial, nu poate exista evlavie adevărată, dar taina evlaviei descoperită acum este Persoana vrednică de adorare a lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Această taină este mare.

În continuare nu sunt descrise privilegiile copiilor lui Dumnezeu și binecuvântările lor crești, ci bazele relațiilor lui Dumnezeu cu oamenii. Aici, ca pretutindeni în această epistolă, sunt prezentate adevăruri, care sunt importante pentru mărturia pe care Adunarea, Casa lui Dumnezeu, trebuie s-o prezinte în lume.

Cele șase afirmații cu privire la Persoana Fiului lui Dumnezeu sunt prezentate nu în ordine cronologică, ci în ordine morală și ele se pot împărți în trei grupe. Primele două propoziții se referă la viața și lucrarea Lui pe pământ, următoarele două prezintă efectul asupra întregii creații inteligente, și în ultimele două vedem rezultatele finale ale revelației Lui în carne.

Prima din cele șase afirmații a fost transmisă diferit în vechile manuscrise biblice. După ultimele informații ale cercetării textului, următoarele trei lucruri sunt clare:

1. Niciunul din primele manuscrisele scrise cu majusculă (Ⲁ A C) din secolul patru până în secolul cinci nu arată că cuvântul „Dumnezeu”.
2. Toate traducerile vechi se bazează pe un manuscris în care se folosește cuvântul „Cel”.

3. Niciunul din părinții bisericii dinaintea sfârșitului secolului patru nu folosesc în acest loc cuvântul „Dumnezeu”.

Schimbarea pronumelui „Cel” în substantivul „Dumnezeu” care s-a făcut ulterior în manuscrisele respective și în cele mai multe din celelalte manuscrise a fost introdus de la început se poate explica ușor prin două motive. Pe de o parte din pronumele (scris în greacă: OC) putea printr-o greșeală de citire sau de transcriere să ia naștere cuvântul „Dumnezeu” (în greacă scris: ΘC), pe de altă parte introducerea cuvântului „Dumnezeu” ar putea să fi avut loc la dorința bisericii de a avea o afirmație doctrinară clară.

»Dacă privim cântărind bine versiunea atestată a fi mai bună, se ajunge repede la descoperirea fericită, că folosirea pronumelui relativ în acest context este mult mai exactă, în timp ce ea are ca premisă același adevăr (ca și folosirea cuvântului „Dumnezeu”). Ce sens ar fi avut să se spună că Adam sau Avraam, David, Isaia, Daniel sau oricare alt om a fost arătat în trup? Dacă un înger s-ar fi revelat în felul acesta, atunci ar fi fost răzvrătire împotriva ordinii divine. Pentru om ca atare nu este altă cale decât carnea (trupul); cel mai puternic și cel mai înțelept, vorbitorul cel mai dotat, poetul, soldatul sau politicianul este ca și cel mai neînsemnat născut din femeie, numai carne. Nu tot așa este cu Mijlocitorul dintre Dumnezeu și oameni. El S-a coborât într-adevăr, ca să devină Om, dar El era Dumnezeu în persoană și veșnic.« (W. Kelly, *Exposition of the Epistles to Timothy*). „El, cel descoperit în carne” este Dumnezeul viu și veșnic. În mod asemănător se spune în Ioan 1.14: „Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi”, dar mai înainte se afirmă clar și categoric: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu” (Ioan 1.1). Ca să poată deveni Mijlocitor între Dumnezeu și om, Fiul a trebuit să se asemene în toate privințele fraților Săi. De aceea a venit în trupul de carne al păcatului și pentru păcat, și Dumnezeu a judecat păcatul în El, Cel care nu a cunoscut păcatul, nu a făcut păcat și în El nu era păcat (Romani 8.3; 2 Corinteni 5.21; 1 Petru 2.22; 1 Ioan 3.4). Numai în El a fost descoperită pe deplin dragostea și sfințenia lui Dumnezeu (Ioan 6.69; 14.9); numai în El a locuit toată plinătatea Dumnezeirii (Coloseni 1.19). Ah, ce Domn, vrednic de adorare!

„A fost îndreptățit în Duh” se referă la toată viața Domnului Isus pe pământ. El nu numai a fost conceput de Duhul Sfânt (Luca 1.35), ci și a fost uns și pecetluit cu Duhul Sfânt (Faptele Apostolilor 10.38; Ioan 6.27). Duhul Sfânt a locuit și a lucrat în Domnul Isus, care ca Om a fost în chip desăvârșit fără păcat, ca într-un vas curat, care era cu totul pentru onoarea lui Dumnezeu (Matei 3.16-17; Ioan 1.32-34). În noi, care de la natură suntem păcătoși, aceasta poate avea loc abia atunci când am crezut în lucrarea de răscumpărare a lui Hristos și prin aceasta am devenit curați (2 Corinteni 1.21-22; Efeseni 1.13-14). Hristos a fost în toate Omul recunoscut și confirmat de Dumnezeu prin Duhul Sfânt, atât în faptele Sale (Luca 4.1,14; Matei 12.28), în lucrarea de ispășire (Evrei 9.14), cât și în învierea Sa (Romani 1.4; 1 Petru 3.18).

„A fost văzut de îngeri”, El, Dumnezeul Cel nevăzut, atunci când S-a întrupat și după întruparea Lui. Ce a fost pentru aceste creaturi, care sunt mai presus decât oamenii, să vadă pentru prima dată pe Creatorul lor acolo în ieslea din Betleem! Îngerii au fost martorii ispitirii Lui (Matei 1.13), ai luptei Lui în rugăciune în grădina Ghetsimani (Luca 22.43) și la învierea Lui (Ioan 20.12). Dar și acum, când stă la dreapta Maiestății în înălțime, El și lucrarea Sa rămân subiectul preocupărilor și adorării din partea îngerilor (Efeseni 3.9-10; 1 Petru 1.12; Apocalipsa 5.11-12).

„Vestit printre neamuri” arată diferența dintre timpul de acum și epoca iudaismului aflat sub Lege. Dumnezeu-Mântuitorul nostru, care vrea ca toți oamenii să fie mântuiți, a trimis în acest scop pe vestitorii Evangheliei, în mod deosebit pe Pavel, apostolul și învățătorul neamurilor (Galateni 2.8-9; 1 Timotei 2.7).

„Crezut în lume”: ultimele două afirmații arată rezultatele revelării Fiului lui Dumnezeu. El este acum subiectul credinței pentru lume. Nu s-a împlinit mai întâi ce năzuiau iudeii prin așteptarea lui Mesia, ci s-a împlinit ce Domnul a cerut ucenicilor Săi în Ioan 14.1: „Voi credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine”. Este adevărat, El va prelua în curând domnia asupra lui Israel

și asupra tuturor lucrărilor mâinilor Sale, dar acum relația oamenilor cu El nu se bazează pe a privi și a contempla, ci pe credință. Numai prin credință pot oamenii, pentru care El a venit, să-L cunoască și să-L primească.

„Înălțat în slavă”. Cuvântul „înălțat” se folosește de cinci ori în Noul Testament, ca să descrie înălțarea la cer a Domnului (Marcu 16.19; Faptele Apostolilor 1.2, 11, 22). El a fost înviat dintre cei morți prin slava Tatălui (Romani 6.4), dar la înălțarea Lui în cer, slava a devenit deosebit de vizibilă. Expresia „în slavă” (în greacă *en doxē*) nu desemnează ținta, ci împrejurările înălțării Lui. Slava a strălucit împrejurul Lui, atunci când a plecat spre cer. Norul, care L-a luat dinaintea ochilor ucenicilor, a fost norul slavei lui Dumnezeu, Șehina (Faptele Apostolilor 1.9; compară cu Matei 17.5; 2 Petru 1.17). Înălțarea Domnului în slavă a fost răspunsul lui Dumnezeu, Tatăl, la lucrarea Lui (Ioan 13.31-32; 17.4-5).

Descrierea tainei evlaviei începe cu întruparea Fiului veșnic al lui Dumnezeu și se încheie cu înălțarea în cer a Omului proslăvit Hristos Isus. Adevărata evlavie se bazează pe această Persoană și pe cele spuse de ea. Hristos, Fiul Dumnezeului celui viu, este taina evlaviei. Această taină a fost ascunsă până în momentul crucii de pe Golgota, și nici acum nu este cunoscută de lume. Numai pe baza acestei taine poate Adunarea să corespundă responsabilității ei de stâlp și susținere a Adevărului, și numai în puterea acestei taine poate fiecare credincios în parte să se comporte corect în Casa lui Dumnezeu.